

Всесвітній антидопінговий кодекс

МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

Всесвітнє антидопінгове агентство

Офіційний текст *Забороненого списку* підготовлений ВАДА і опублікований англійською і французькою мовами. У випадку розбіжностей між англійською і французькою версіями, перевага надається англійській версії. Український переклад здійснено Національним антидопінговим центром та надається виключно з інформаційною метою.

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

Відповідно до статті 4.2.2 Всесвітнього антидопінгового кодексу, всі *заборонені речовини* повинні розглядатися як «Особливі речовини», крім речовин класу S1, S2, S.4.4, S4.5, S6.a, та *заборонених методів* M1, M2 та M3.

РЕЧОВИНИ ТА МЕТОДИ, ЯКІ ЗАВЖДИ ЗАБОРОНЕНІ (ЯК В ЗМАГАЛЬНИЙ, ТАК І В ПОЗА ЗМАГАЛЬНИЙ ПЕРІОД)

ЗАБОРОНЕНІ РЕЧОВИНИ

S0. Речовини, недопущені до застосування

Будь-які фармакологічні речовини, не включені до жодного розділу Списку і в даний час не допущені жодним органом державного регулювання в галузі охорони здоров'я до використання як терапевтичний засіб (наприклад, ліки, що перебувають в стадії доклінічних або клінічних випробувань або клінічні випробування яких зупинені, „дизайнерські” препарати, медичні препарати, дозволені тільки для ветеринарного використання), заборонені весь час.

S1. АНАБОЛІЧНІ АГЕНТИ

Застосування анаболічних агентів заборонено.

1. Анаболічні андрогенні стероїди (AAS)

а. Екзогенні* AAS, включно з:

1-андростендіол (5 α -androst-1-ene-3 β ,17 β -diol); 1-андростендіон (5 α -androst-1-ene-3,17-dione); боландіол (estr-4-ene-3 β ,17 β -diol); боластерон; болденон; болдіон (androsta-1,4-diene-3,17-dione); 4-гідрокситестостерон (4,17 β -dihydroxyandrost-4-en-3-one); гестринон; даназол ([1,2]oxazolo[4',5':2,3]pregna-4-en-20-yn-17 α -ol); дегідрохлорметилтестостерон (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -methylandrosta-1,4-dien-3-one); дезоксиметилтестостерон (17 α -methyl-5 α -androst-2-en-17 β -ol); дростанолон; етилестренол (19-norpregna-4-en-17 α -ol); калустерон; квінболон; клостебол; местанолон; местеролон; метандієнон (17 β -hydroxy-17 α -methylestra-1,4-dien-3-one); метандріол; метастерон (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -dimethyl-5 α -androstan-3-one); метенолон; метил-1-тестостерон (17 β -hydroxy-17 α -methyl-5 α -androst-1-en-3-one); метилдієнолон (17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9-dien-3-one); метилнортестостерон (17 β -hydroxy-17 α -methylestr-4-en-3-one); метилтестостерон; метриболон (methyltrienolone, 17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9,11-trien-3-one); міболерон; нандролон; норболетон; норклостебол; норетандролон; 19-норандростендіон (estr-4-ene-3,17-dione); оксаболон; оксандролон; оксиместерон; оксиметолон; простанозол (17 β -[(tetrahydropyran-2-yl)oxy]-1'H-pirazolo[3,4:2,3]-5 α -androstan-3-one); станозолол; стенболон; тетрагідрогестринон (17 β -hydroxy-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-one); 1-тестостерон (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-en-3-one); тренболон (17 β -hydroxyestr-4,9,11-trien-3-one); флуоксиместерон; формеболон; фуразабол (17 α -methyl-[1,2,5]-oxadiazolo[3',4':2,3]-5 α -androstan-17 β -ol);

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

та інші речовини з подібною хімічною структурою або подібним біологічним ефектом.

б. Ендогенні ААС при екзогенному введенні:**

андростендіол (androst-5-ene-3 β ,17 β -diol); андростендіон (androst-4-ene-3,17-dione); дигідротестостерон (17 β -hydroxy-5 α -androstane-3-one); прастерон (dehydroepiandrosterone, DHEA, 3 β -hydroxyandrost-5-ene-17-one); тестостерон, а також їх метаболіти та ізомери, включно, але не обмежуючись ними:

3 β -hydroxy-5 α -androstane-17-one; 5 α -androstane-3 α ,17 α -diol; 5 α -androstane-3 α ,17 β -diol; 5 α -androstane-3 β ,17 α -diol; 5 α -androstane-3 β ,17 β -diol; 5 β -androstane-3 α ,17 β -diol; androst-4-ene-3 α ,17 α -diol; androst-4-ene-3 α ,17 β -diol; androst-4-ene-3 β ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 α -diol; androst-5-ene-3 α ,17 β -diol; androst-5-ene-3 β ,17 α -diol; 4-андростендіол (androst-4-ene-3 β ,17 β -diol); 5-андростендіон (androst-5-ene-3,17-dione); епі-дигідротестостерон; епітестостерон; етіохоланолон; андростерон; 7 α -hydroxy-DHEA; 7 β -hydroxy-DHEA; 7-кето-DHEA; 19-norandrosterone; 19-noretiocholone.

2. Інші анаболічні агенти

Включно, але не обмежуючись:

Зеранол, зілпатерол, кленбутерол, селективні модулятори андрогенних рецепторів (SARMs, наприклад, андарин та остарин), тиболон.

У даному розділі:

*«екзогенні» речовини означають речовини, які організм природним шляхом не виробляє;

**«ендогенні» речовини означають речовини, які організм виробляє природним шляхом.

S2. ПЕПТИДНІ ГОРМОНИ, ФАКТОРИ РОСТУ, ПОДІБНІ РЕЧОВИНИ ТА МІМЕТИКИ

Заборонені наступні речовини та інші речовини з подібною хімічною структурою або подібним біологічним ефектом:

1. Агоністи рецепторів еритропоетину:

1.1 Агенти, стимулюючі вироблення еритропоетину (ESAs), включно, наприклад, дарбепоетин (dEPO); еритропоетини (EPO); EPO-Fc; пептидні ЕПО-міметики (EMP), наприклад, CNTO 530 та пігенесатид; та метоксиполіетилен гліколь-епоеин бета (CERA);

1.2 Агоністи рецепторів еритропоетину, що не впливають на еритропоез, наприклад, ARA-290, asialo EPO та карбомілірований ЕПО;

2. Стабілізатори гіпоксія індуцибельного фактору (HIF), наприклад, кобальт і FG-4592; та активатори HIF, наприклад, аргон, ксенон;

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

3. Хоріонічний гонадотропін (CG) та лютеїнізуючий гормон (LH) та їх релізінг-фактори, наприклад, бусерелін, гонадорелін та лейпрорелін – заборонені тільки для чоловіків;

4. Кортикотропіни та їх релізінг-фактори, наприклад, кортикорелін;

5. Гормон росту (GH) та його релізінг-фактори, включно гормон росту-релізінг гормон (GHRH) та його аналоги, наприклад, CJC-1295, серморелін та тесаморелін; секретогоги гормону росту (GHS), наприклад, грелін та грелін міметики, наприклад, анаморелін та іпаморелін; та релізінг-пептиди гормону росту (GHRPs), наприклад, алексаморелін, GHRP-6, гексарелін та пралморелін (GHRP-2).

Додаткові заборонені фактори росту:

фактор росту фібробластів (FGFs), гепатоцитарний фактор росту (HGF), інсуліноподібний фактор росту-1 (IGF-1) та його аналоги; механічні фактори росту (MGFs), тромбоцитарний фактор росту (PDGF), судинно-ендотеліальний фактор росту (VEGF), а також будь-які інші фактори росту, що впливають на синтез або розпад м'язового, сухожильного, зв'язкового протеїну, на васкуляризацію, споживання енергії, здатність до регенерації або зміни типу тканини.

S3. БЕТА-2 АГОНІСТИ

Всі бета-2 агоністи, включно з обома оптичними ізомерами, наприклад, *d*- та *l*- заборонені.

За виключенням:

- Сальбутамол (при добовій дозі, що не перевищує 1600 мкг) при інгаляційному застосуванні;
- Формотерол (при добовій дозі, що не перевищує 54 мкг) при інгаляційному застосуванні; та
- Сальметерол відповідно до рекомендацій виробника при інгаляційному застосуванні;

Наявність в сечі сальбутамолу в концентрації, що перевищує 1000 нг/мл або формотеролу, що перевищує 40 нг/мл, не буде вважатися використанням в терапевтичних цілях і буде означати *несприятливий результат аналізу*, якщо тільки *спортсмен* не доведе за допомогою контрольованого фармакокінетичного дослідження, що результат, який не відповідає нормі, є наслідком інгаляції терапевтичних доз в об'ємі, що не перевищує вищевказаний.

S4. ГОРМОНИ ТА МОДУЛЯТОРИ МЕТАБОЛІЗМУ

Заборонені наступні гормони та модулятори метаболізму:

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

1. Інгібітори ароматази, включно, але не обмежуючись ними: 4-androstene-3,6,17 trione (6-охо), аміноглютетимід, анастрозол, androsta-1,4,6-trien-3,17-dione (андростатрієнедїон), екземестан, форместан, летрозол, і тестолактон.
2. Селективні модулятори рецепторів естрогенів (SERMs), включно, але не обмежуючись ними: ралоксифен, тамоксифен і торемифен.
3. Інші антиестрогенні речовини, включно, але не обмежуючись ними: кломіфен, циклофенил і фулвестрант.
4. Агенти, що змінюють функції міостатину, включно з інгібіторами міостатину, але не обмежуючись ними.
5. Модулятори метаболізму:

5.1 Активатори аденозинмонофосфат-активуєчої протеїнкінази (АМРК), наприклад, АІСАР і агоністи дельта-рецептора, активуючого проліферацію пероксисом (PPARδ), наприклад, GW 1516;

5.2 Інсуліни та інсулін-міметики;

5.3 Мельдоній;

5.4 Триметазедин.

S5. ДІУРЕТИКИ ТА МАСКУЮЧІ АГЕНТИ

Заборонені наступні діуретики та маскуючі агенти, також як і інші речовини з подібною хімічною структурою і подібним біологічним ефектом.

Включно, але не обмежуючись ними:

- десмопресин, пробенецид, збільшувачі об'єму плазми (наприклад, гліцерол; та введені внутрішньовенно альбумін, декстран, гідроксиетилований крохмаль і маннітол).
- амілорид, ацетазоламід, буметанід, ваптани, наприклад, толваптан, індапамід, етакринова кислота, канренон, метолазон, спіронолактон, тіазиди (наприклад, бендрофлуметіазид, хлоротіазид та гідрохлоротіазид), триамтерен, фуросемід, хлорталідон;

За виключенням:

- дроспіренон, памабром, та офтальмологічне використання інгібіторів карбоангідрази, наприклад, бринзоламід і дорзоламід.
- місцеве введення феліпресину в дентальній анестезії.

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

Виявлення в *пробі спортсмена* у відповідних випадках, в будь-який час або в *змагальний період* будь-якої кількості речовин, дозволених до використання при дотриманні порогового рівня концентрації (наприклад, сальбутамол, катин, ефедрин, метилефедрин, псевдоефедрин, формотерол) у поєднанні з діуретиком або маскуючим агентом, буде розглядатися як *несприятливий результат аналізу*, якщо тільки у *спортсмена* не буде схваленого дозволу на *терапевтичне використання* цієї речовини на додаток до дозволу на терапевтичне використання діуретику або маскуючого агента.

ЗАБОРОНЕНІ МЕТОДИ

M1. Маніпуляції з кров'ю та її компонентами

Заборонені наступні методи:

1. Первинне або повторне *введення* будь-якої кількості крові аутологічного, аллогенного (гомологічного) або гетерологічного походження або препаратів червоних клітин крові будь-якого походження.
2. Штучне покращення процесів споживання, перенесення або доставки кисню. Включно з, але не обмежуючись ними, застосування фторпохідних, ефапроксиралу (RSR13) або модифікованих препаратів на основі гемоглобіну (наприклад, замінники крові на основі гемоглобіну, мікрокапсульованого гемоглобіну), за виключенням використання додаткового кисню.
3. Будь-яка форма внутрішньосудинної маніпуляції з кров'ю або її компонентами фізичними або хімічними методами.

M2. ХІМІЧНІ ТА ФІЗИЧНІ МАНІПУЛЯЦІЇ

Заборонені наступні методи:

1. Заборонена *фальсифікація*, або *спроби фальсифікації проб*, відібраних в рамках процедури *допінг-контролю*, з метою порушення їх цілісності та справжності. Це включає, але не обмежується ними, діями з підміни сечі та/або її зміни (наприклад, введення протеазних ферментів).
2. Заборонені внутрішньовенні інфузії та/або ін'єкції об'ємом більше 50 мл протягом 6 годинного часового проміжку, крім випадків надання термінової медичної допомоги в стаціонарі, хірургічних процедурах або при проведенні клінічних досліджень.

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

МЗ. ГЕННИЙ ДОПІНГ

Заборонено наступне, що здатне підвищити спортивні результати:

1. Перенесення полімерів нуклеїнових кислот або аналогів нуклеїнових кислот;
2. Використання нормальних або генетично модифікованих клітин;

РЕЧОВИНИ І МЕТОДИ, ЗАБОРОНЕНІ НА ЗМАГАННЯХ

На додаток до речовин і методів, віднесених до категорій S0-S5 та M1-M3, під час змагань заборонені наступні категорії:

ЗАБОРОНЕНІ РЕЧОВИНИ

S6. СТИМУЛЯТОРИ

Заборонені всі стимулятори, включаючи у відповідних випадках всі оптичні ізомери наприклад, *d*- та *l*-,

Стимулятори включають:

a: Стимулятори, що не відносяться до особливих речовин:

адрафініл, аміфеназол, амфетамін, амфетамініл, амфепрамон, бензилпиперазин, бенфлуорекс, бромантан, клобензорекс, кокаїн, кропропамід, кротетамід, метамфетамін (*d*-), *p*-метиламфетамін, мезокарб, мефенорекс, мефентермін, модафініл, норфенфлурамін, прениламін, пролінтан, фенкамін, фенетиллін, фенфлурамін, фенпропорекс, фендіметразін, фентермін, фонтурацетам [4-фенилпірацетам (карфедон)], фурфенорекс.

Стимулятори, що не вказані у цьому списку, відносяться до особливих речовин.

b: Стимулятори, що належать до особливих речовин:

Включно, але не обмежуючись:

бензфетамін, гептамінол, гідроксіамфетамін (парагідроксіамфетамін), діметиламфетамін, епінефрин****(адреналін), етаміван, етиламфетамін, етилефрін, ефедрин***, ізометептен, катин**, катинон та його аналоги, наприклад, мефедрон, метедрон, та α -*rugrolidinovalegorphenone*, левметамфетамін, меклофеноксат, метиленедіоксиметафетамін, метилгексанамін (диметилпентиламін), метилефедрин***, метилфенідат, нікетамід, норфенефрін, октопамин, оксилофрін (метилсинефрін), пемолін, пентетразол, пропилгекседрин, псевдоефедрин*****, селеджилін, сибутрамін, стрихнін, тенамфетамін (метиленедіоксиамфетамін), туаміногептан, фампрофазон, фенбутразат, фенкамфамін,

ЗАБОРОНЕНИЙ СПИСОК 2016

фенметразин, фенпрометамін, фенилетиламін та його похідні; та інші речовини з подібною хімічною структурою або подібним біологічним ефектом.

За виключенням:

- Клонідін
- Похідні імадазола, що застосовуються місцево офтальмологічно, а також стимуляторів, включених до Програми моніторингу на 2016 рік*.

* Бупропіон, кофеїн, нікотин, піпразол, синефрин, фенилефрин, фенилпропаноламін, включені до Програми моніторингу на 2016 рік, не є забороненими речовинами.

** Катин потрапляє до категорії заборонених речовин, якщо його вміст в сечі перевищує 5 мкг/мл.

*** Ефедрин і метилефедрин заборонені, якщо їхня концентрація в сечі перевищує 10 мкг/мл.

**** Місцеве застосування (наприклад, назальне або офтальмологічне) епінефрину (адреналіну) або його застосування у поєднанні з місцевою анестезією не заборонено.

***** Псевдоефедрин заборонений, якщо його концентрація в сечі перевищує 150 мкг/мл.

S7. НАРКОТИКИ

Заборонені:

Бупренорфін, гідроморфон, декстроморамід, діаморфін (героїн), метадон, морфін, оксикодон, оксиморфон, пентазоцин, петидин, фентанил та його похідні.

S8. КАННАБІНОЇДИ

Заборонені:

- натуральні (наприклад, гашиш, каннабіс та марихуана) або синтетичні дельта 9-тетрагідроканнабінол (THC)
- каннабіміметики, наприклад, "Spice", JWH-018, JWH-073, HU-210.

S9. ГЛЮКОКОРТИКОЇДИ

Всі глюкокортикоїди заборонені, якщо застосовуються внутрішньовенно, внутрішньом'язово, орально або ректально.

РЕЧОВИНИ, ЗАБОРОНЕНІ В ОКРЕМИХ ВИДАХ СПОРТУ

Р1. АЛКОГОЛЬ

Алкоголь (**етанол**) заборонений тільки на *змаганнях* в нижче перерахованих видах спорту. Наявність алкоголю в крові визначається шляхом аналізу повітря, що видихається та/або крові. Порушенням антидопінгових правил вважається перевищення порогової концентрації алкоголю в крові більше 0.10 г/л.

- Автоспорт (FIA)
- Аеронавтика (FAI)
- Водно-моторний спорт (UIM)
- Стрільба з лука (WA)

Р2. БЕТА-БЛОКАТОРИ

Бета-блокатори заборонені тільки на *змаганнях* в наступних видах спорту, також заборонені у *поза змагальний період*, де вказано.

- Автоспорт (FIA)
- Більярдний спорт (всі дисципліни) (WCBS)
- Гольф (IGF)
- Дартс (WDF)
- Лижний спорт/сноубординг (FIS) (стрибки на лижах з трампліна, фрістайл акробатика/хаф-пайп, сноуборд хаф-пайп/біг ейр)
- Підводне плавання (CMAS) апное з постійною вагою без ласт і з ластами, динамічне апное без ласт і з ластами, вільне занурення, апное квадрат, підводне полювання, статичне апное, підводна стрільба, апное з перемінною вагою
- Стрільба (ISSF, IPC)*
- Стрільба з лука (WA)*

* Також заборонені у *поза змагальний період*.

Включно, але не обмежуючись ними:

алпренолол, атенолол, ацебутолол, бетаксоллол, бісопролол, бунолол, есмолол, карведілол, картеолол, лабеталол, левобунолол, метипранолол, метопролол, надолол, окспренолол, піндолол, пропранолол, соталол, тимолол, целіпролол.

ПРОГРАМА МОНІТОРИНГУ НА 2016 РІК*

В програму моніторингу на 2016 рік включено наступні речовини:

1. **Стимулятори:** *тільки у період змагань: бупропіон, кофеїн, нікотин, піпрадрол, синефрин, фенілефрин, фенілпропаноламін.*

2. **Наркотики:** *тільки у період змагань: мітрагінін, трамадол.*

3. **Глюкокортикоїди:** *в змагальний період (іншими шляхами, ніж внутрішньовенно, внутрішньом'язово, орально або ректально) і у поза змагальний період (всі шляхи введення).*

4. **Телмисартан** *в період змагання та у поза змагальний період.*

**Всесвітній антидопінговий кодекс (Стаття 4.5) зазначає: „ВАДА після консультацій зі сторонами, що підписалися, і урядами має розробити програму моніторингу речовин, які не входять до Забороненого списку, але використання яких ВАДА хотіла б відстежувати для виявлення випадків зловживання в спорті.”*